

Nr 1397

Av herr **Larsson i Luttra m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 118, med förslag till lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 1190 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition 1970: 118 med förslag till lag om ny lagstiftning angående allmänna vatten- och avloppsanläggningar har beträffande installationsbestämmelser föreslagits, att dessa bestämmelser skall meddelas av planverket i den ordning som föreskrivs i 76 § byggnadsstadgan. På det lokala planet innebär detta att kontrollen i princip kommer att utövas av byggnadsnämnden varvid dock förutsatts ett nära samarbete med va-verket.

I syfte att bredda underlaget för byggnadsnämndens kontroll av va-installationerna har i propositionen förordats, att kravet på byggnadslov utsträcks att gälla alla installationsarbeten av mera väsentlig omfattning. Dessa arbeten skall bedrivas under uppsikt av en ansvarig arbetsledare. Även en del installationsarbeten som faller utanför byggnadslovsplikten skall omfattas av de av planverket meddelade bestämmelserna. Med hänsyn härtill har departementschefen icke funnit anledning ge huvudmännen för va-verken befogenhet att meddela några installationsbestämmelser. Automatisk kontroll från byggnadsnämndens sida av sådana installationsarbeten som inte kräver byggnadslov kommer icke att äga rum, men nämnden får dock besiktiga även sådana arbeten. Vidare får huvudmannen för va-verket enligt 20 § i lagförslaget rätt att låta undersöka va-installation varigenom möjlighet till ytterligare kontroll ges.

Den föreslagna nya va-lagen innehåller i 19 § ett uttryckligt förbud för huvudman att meddela installationsbestämmelser och att ge föreskrifter om vem som har rätt att utföra installationsarbeten.

I en samtidigt avgiven proposition 1970: 64 med förslag till kungörelse om ändring i byggnadsstadgan har framlagts förslag till de ändringar i stadgan som följer av den föreslagna nya lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar. Sålunda skall med vissa undantag byggnadslov erfordras för sådan till nybyggnad ej hänförlig ändring av byggnad, som innefattar inrättande av ledningar för vattenförsörjning eller avlopp samt därmed förbundna anordningar, så ock mera väsentlig ändring av befintlig sådan ledning eller anordning. Vidare har i 64 § byggnadsstadgan den ändringen föreslagits att, där byggnadsnämnden så prövar erforderligt, bevis

skall företes av sakkunnig person, att kontroll verkstälts av ledningar för vattenförsörjning eller avlopp samt därmed förbundna anordningar. I propositionen har departementschefen uttalat, att det torde vara naturligt att som sådan sakkunnig person anlitas expertis vid det lokala va-verket, vilket i de allra flesta fall har kommunen som huvudman. Genom ett sådant förfarande torde en smidig övergång främjas vid tillämpningen av de nya bestämmelserna.

Enligt vår mening kan dessa föreslagna bestämmelser icke anses innefatta tillfredsställande garantier för att de olika installationsarbetena utförs på det sätt som huvudmannen för den allmänna va-anläggningen har rätt att kräva. Vi vill därför i detta syfte föreslå vissa kompletterande kontrollbestämmelser.

Sålunda föreslår vi, att i byggnadsstadgans 64 § införes den av 1964 års va-utredning förordade bestämmelsen att ”i fråga om byggnad, som är förbunden med allmän va-anläggning, skall vid slutbesiktning företes bevis från huvudmannen för anläggningen, att ledningar för vatten och avlopp med tillhör, som installerats inom byggnaden, undersökts på sätt huvudmannen bestämt och befunnits överensstämma med gällande bestämmelser”.

Det är enligt vår uppfattning väsentligt att beviset eller intyget utfärdas av huvudmannen och att det alltid skall företes för installationer anslutna till allmän va-anläggning. Med det i proposition 1970: 64 förordade systemet kan föreligga betydande risker för att byggnadsnämnden och huvudmannen för va-verket kan komma till olika uppfattningar om verkställd installations beskaffenhet med därav följande komplikationer, icke minst kostnadsmässigt, för fastighetsägaren. På sätt va-utredningen närmare utvecklat i betänkandet Vatten och avlopp (SOU 1967: 65, s. 141—142) kan också administrativa svårigheter i form av dubbelarbete m. m. uppkomma.

Huvudmannen för den allmänna va-anläggningen bör genom lagföreskrift tilläggas rätt att kräva anmälningsplikt för sådant installationsarbete för vilket byggnadslov ej erfordras. Genom sådan anmälan får huvudmannen för den allmänna va-anläggningen vidgad praktisk möjlighet att kontrollera installationsarbetet redan i samband med dess utförande. Krav bör kunna ställas, att ansvarig arbetsledare skall finnas även för icke byggnadslovspliktigt arbete.

Enligt punkt 5 tredje stycket i övergångsbestämmelserna till den föreslagna lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar gäller vad huvudman bestämt om vem som har rätt att utföra installationsarbete icke efter den nya lagens ikraftträdande eller den 1 juli 1970. Däremot skall enligt samma punkt 5 första stycket bestämmelse som huvudman meddelat

med stöd av äldre författning och som rör beskaffenheten hos ledningar för vattenförsörjning och avlopp med tillhör eller utförande av installationsarbeten tillämpas till dess regler som avses i 18 § nya lagen trätt i kraft. Enligt vår mening bör detsamma gälla även installatörsrättigheterna. Skulle dessa automatiskt upphöra den 1 juli 1970 torde uppstå en i detta avseende oreglerad mellanperiod fram till den tidpunkt då nya installationsbestämmelser hunnit meddelas som med stöd av byggnadsstadgan skall tillämpas av ansvarig arbetsledare.

Förslaget till ny va-lag medför rätt för huvudmannen att under vissa förutsättningar uttaga avgifter av obebyggd fastighet inom stads- eller byggnadsplan. Detta måste från kommunal synpunkt hälsas med tillfredsställelse. Att avgiftsskyldighet skall inträda först när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och underrättat fastighetsägaren om punktens läge kan dock icke i allo anses ändamålsenligt. Det torde icke vara rimligt att för obebyggda fastigheter föreskriva en generell skyldighet för huvudmannen att verkställa de ledningsdragningar som är erforderliga för upprättande av förbindelsepunkt. Stadgandet om avgiftsskyldighetens inträdande bör i stället utformas så, att denna skyldighet uppkommer när huvudmannen meddelat fastighetsägaren att allmänna va-ledningar anlagts från vilka huvudmannen är beredd att på begäran av fastighetsägaren utföra stickledningar fram till förbindelsepunkt.

Vad slutligen beträffar avgiftsskyldigheten vid överlåtelse av fastighet föreslog 1964 års va-utredning, att den tidigare ägaren jämte den nye gentemot huvudmannen skulle svara för de skyldigheter som för tiden fr. o. m. tillträdesdagen till dess huvudmannen underrättats om äganderättsövergången åvilar fastighetsägaren. Motsvarande föreskrift återfanns också i det till lagrådet remitterade förslaget. På lagrådets inrådan har dock denna särskilda bestämmelse fått utgå ur lagförslaget.

Enligt vår mening talar starka praktiska skäl — bl. a. angelägenheten av att huvudmannen för sin avgiftsdebitering i tid får besked om äganderättsövergången — för att tidigare ägare skall kunna i viss omfattning svara för avgiftsskyldigheten fram till den tidpunkt då vederbörlig underrättelse till huvudmannen skett. Den påföljd som en underlåten underrättelse medför för den tidigare ägaren kan lätt undvikas genom att huvudmannen får meddelande om fastighetsöverlåtelsen.

Med åberopande av vad nu anförts får vi därför hemställa,

att riksdagen vid behandling av propositionen 1970: 118 ville besluta om de ändringar i det framlagda förslaget till lag om allmänna vatten- och avloppsanläggningar som föransleds av de i denna motion redovisade synpunkterna.

Stockholm den 24 april 1970

Gunnar Larsson (cp)
i Luttra

Rune Johansson (s)
i Norrköping

Gösta Sterne (fp)

Blenda Ljungberg (m)

Nr 1398

Av herr **Börjesson** i Glömminge m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 123, med förslag till förordning om ändring i förordningen (1968: 430) om mervärdeskatt, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1191 i Första kammaren)

Stockholm den 24 april 1970

Fritz Börjesson (cp)
i Glömminge

Torsten Gustafsson (cp)
i Stenkyrka

Bengt Arweson (s)

Nils Franzén (cp)
i Träkumla

Folke Björkman (m)

Georg Åberg (fp)

Anders Jonsson (fp)
i Mora

Nils Fridolfsson (s)
i Rödeby
